

Interregionale mobiliteit: conceptualisatie van interregionale tewerkstellingszones op basis van een vraag-en aanbodanalyse

Daphné Valsamis, Marieke Carpentier, Emma De Rouck (IDEA Consult)

Tim Goesaert, Karen Huysmans (HIVA KU Leuven)

In kader van het VIONA-onderzoeksprogramma

Inleiding

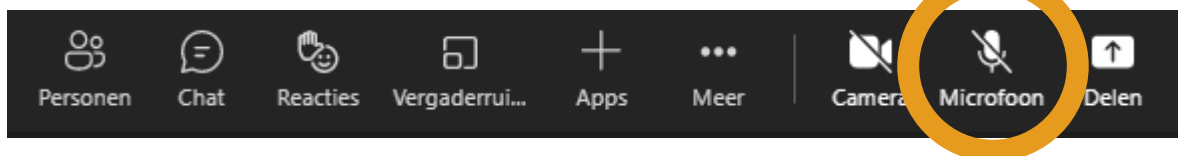
Vlaanderen
is werk

VIONA

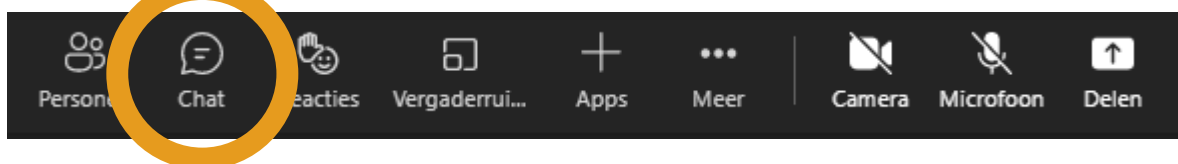

Afspraken voor een vlot verloop

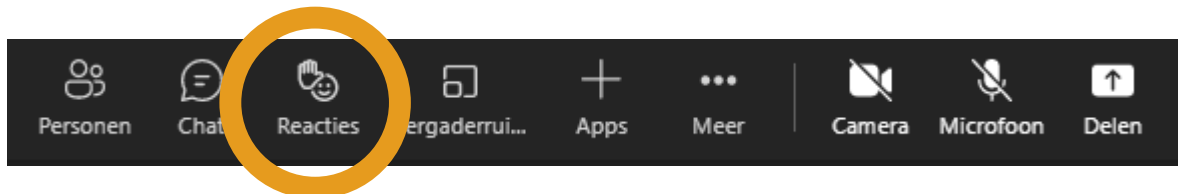
- ✓ **Demp uw microfoon**

- ✓ **Stel uw vragen via de chat**

- ✓ **Steek uw hand op wanneer u iets wilt zeggen**

Interregionale mobiliteit in België

Inhoud van de presentatie

- **Doel van de studie**
- **Methodologie**
- **Vaststellingen uit de :**
 - globale analyse van de pendelstromen, aanbodzijde en vraagzijde (kwantitatieve analyse)
 - kwalitatieve analyse van de aanbodzijde
 - kwalitatieve analyse van de vraagzijde
 - kwantitatieve analyse van specifieke tewerkstellingszone
- **Aanbevelingen ter bevordering van interregionale mobiliteit**

Interregionale mobiliteit in België

Doel van de studie

- Deze studie analyseert de vraag- en aanbodzijde voor interregionale arbeidsmobiliteit in België, vanuit Vlaamse werkgevers en Brusselse/Waalse werkzoekenden
- ⇒ Het doel van deze analyse is om te komen tot een effectievere bemiddeling tussen Vlaamse werkgevers en werkzoekenden uit Wallonië en Brussel om zo de interregionale mobiliteit tussen de Belgische gewesten te vergroten
- Meer specifiek probeert deze studie een antwoord te geven op de volgende vragen:
 - *Wat zijn de kenmerken van de Brusselse/Waalse werklozenpopulatie? Wat zijn de beroepsaspiraties onder Brusselse/Waalse werklozen? In welke mate sluiten deze aan op bestaande tekorten in de Vlaamse arbeidsmarkt?*
 - *Wat zijn de beweegredenen/obstakels voor Brusselaars/Walen om een job in Vlaanderen te accepteren? Hoe kunnen deze obstakels worden overwonnen?*
 - *Wat zijn de obstakels ondervonden door de werkgevers bij de rekrutering? Hoe kunnen deze worden overwonnen?*
 - *Wat is de mogelijke rol van potentiële 'tewerkstellingszones' in het rekruteren van Brusselaars/Walen in Vlaanderen?*

Interregionale mobiliteit in België

Methodologie

- Desk research
- **Verkennde helikopterinterviews**: met VDAB, Forem, Actiris, VDAB Brussel, WSE, FOD Waso, werknemers- en werkgeversfederaties
- **Online survey bij werkzoekenden uit Brussel en Wallonië**:
 - 685 werkzoekenden uit Brussel (responspercentage van 5,6%)
 - 661 werkzoekenden uit Wallonië; nabij Vlaanderen (responspercentage van 5,9%)
- **Gegevens analyse**: met betrekking tot pendelstromen (Dynam-Reg dataset) en de vraag- en aanbodzijde van de arbeidsmarkt (VDAB; Forem en Actiris-data)
- **Interviews met Vlaamse werkgeversorganisaties en 16 werkgevers in geselecteerde regio's**: West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg

Interregionale mobiliteit in België

Vastellingen uit de globale analyse van de pendelstromen,
vraag- en aanbodzijde (kwantitatieve analyse)

Interregionale mobiliteit in België

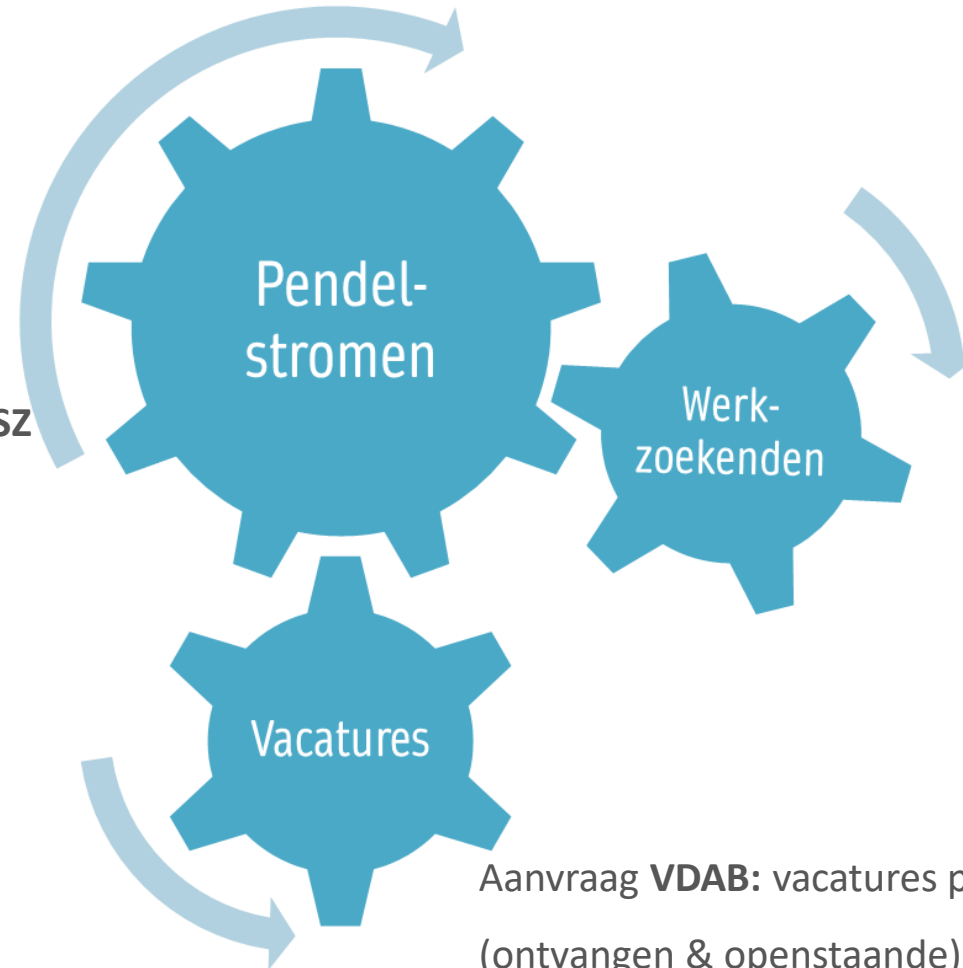
Vaststellingen uit de globale analyse van de pendelstromen, vraag- en aanbodzijde

(kwantitatieve analyse)

Databronnen

Dynam-Reg dataset

(arrondissementsniveau, nace2-digit) & **gerichte data-aanvraag RSZ** (gemeenteniveau)

Brusselse werkzoekenden - aanvraag **Actiris**
Waalse werkzoekenden - aanvraag **Le Forem**
→ *Woonplaats (gemeenteniveau), onderwijsniveau, werkloosheidsduur, talenkennis NL & beroepsaspiratie*

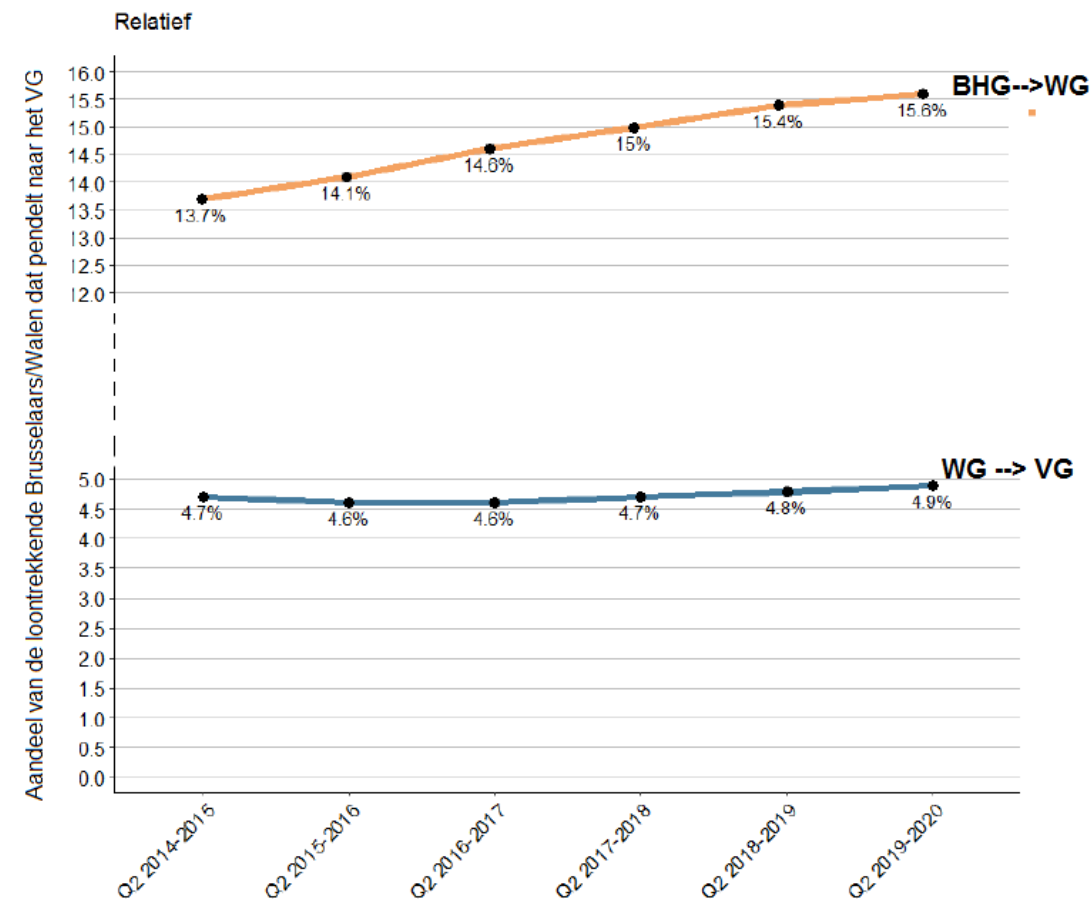
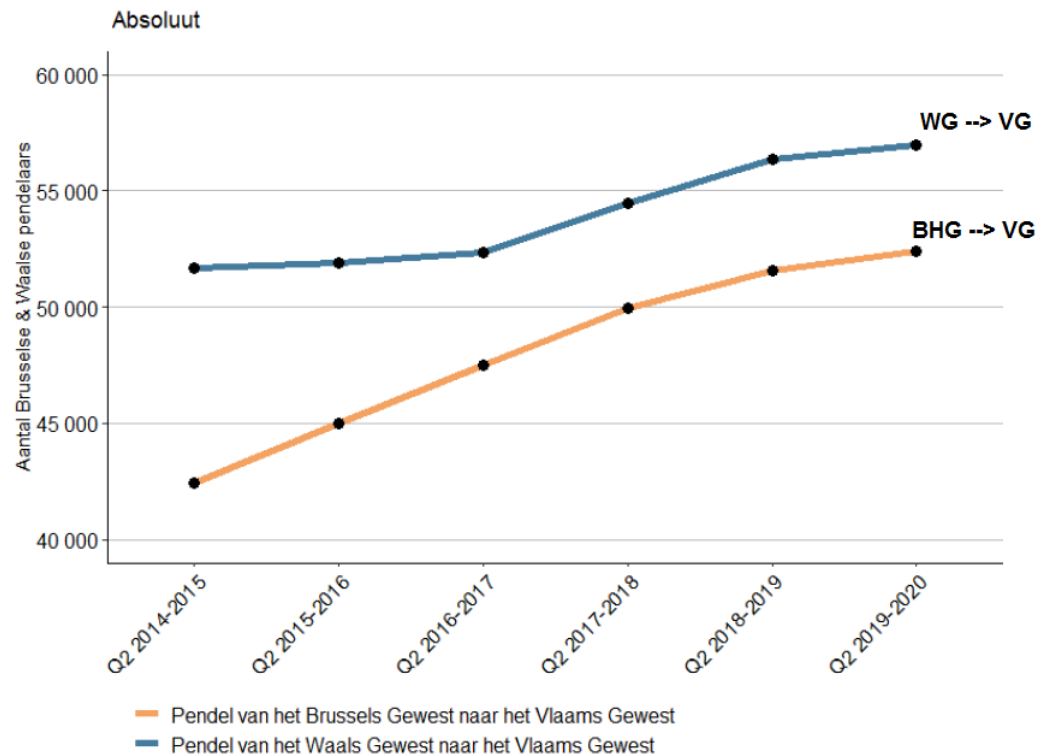
Aanvraag **VDAB**: vacatures per circuit

(ontvangen & openstaande)

→ *gemeenteniveau, vereist opleidingsniveau, beroepsprofiel, talenkennis NL*

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de globale analyse van pendelstromen

Interregionale mobiliteit zit in stijgende lijn

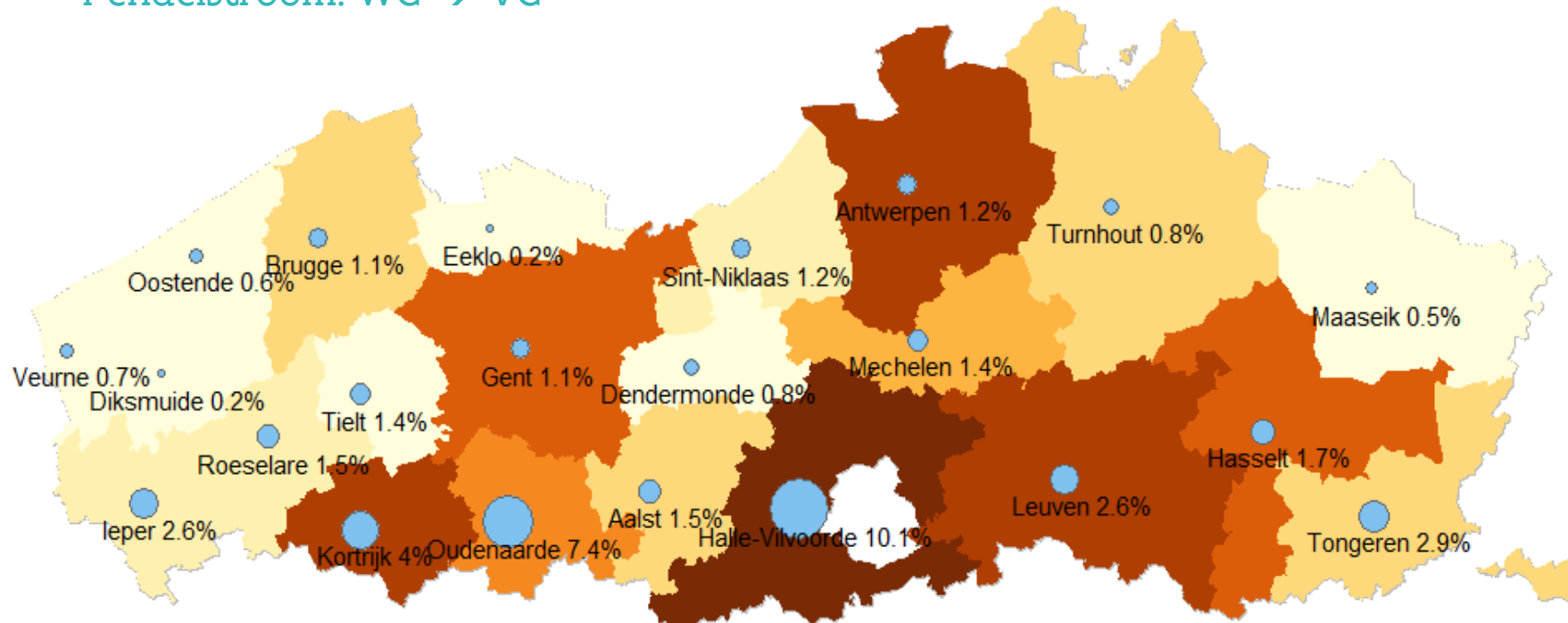
- Beeld obv volledige loontrekkende bevolking
- RSZ-cijfers met plaats van tewerkstelling
- 2019-2020: Ongeveer 15,6% (of 52 408) van de loontrekkende Brusselaars hebben een job in het Vlaams Gewest; en 5% (of 56 371) van de loontrekkende Walen hebben een job in het Waals Gewest
- Cijfers zeggen al iets, maar oefening kan in meer detail om zones verder af te bakenen

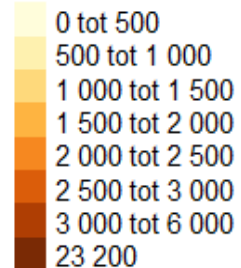
Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de globale analyse van pendelstromen

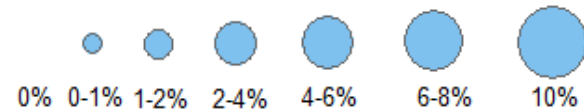
Pendelstroom: WG → VG

Pendel vanuit Wallonië naar Vlaanderen

Aandeel van de jobs in arrondissement ingevuld door Walen

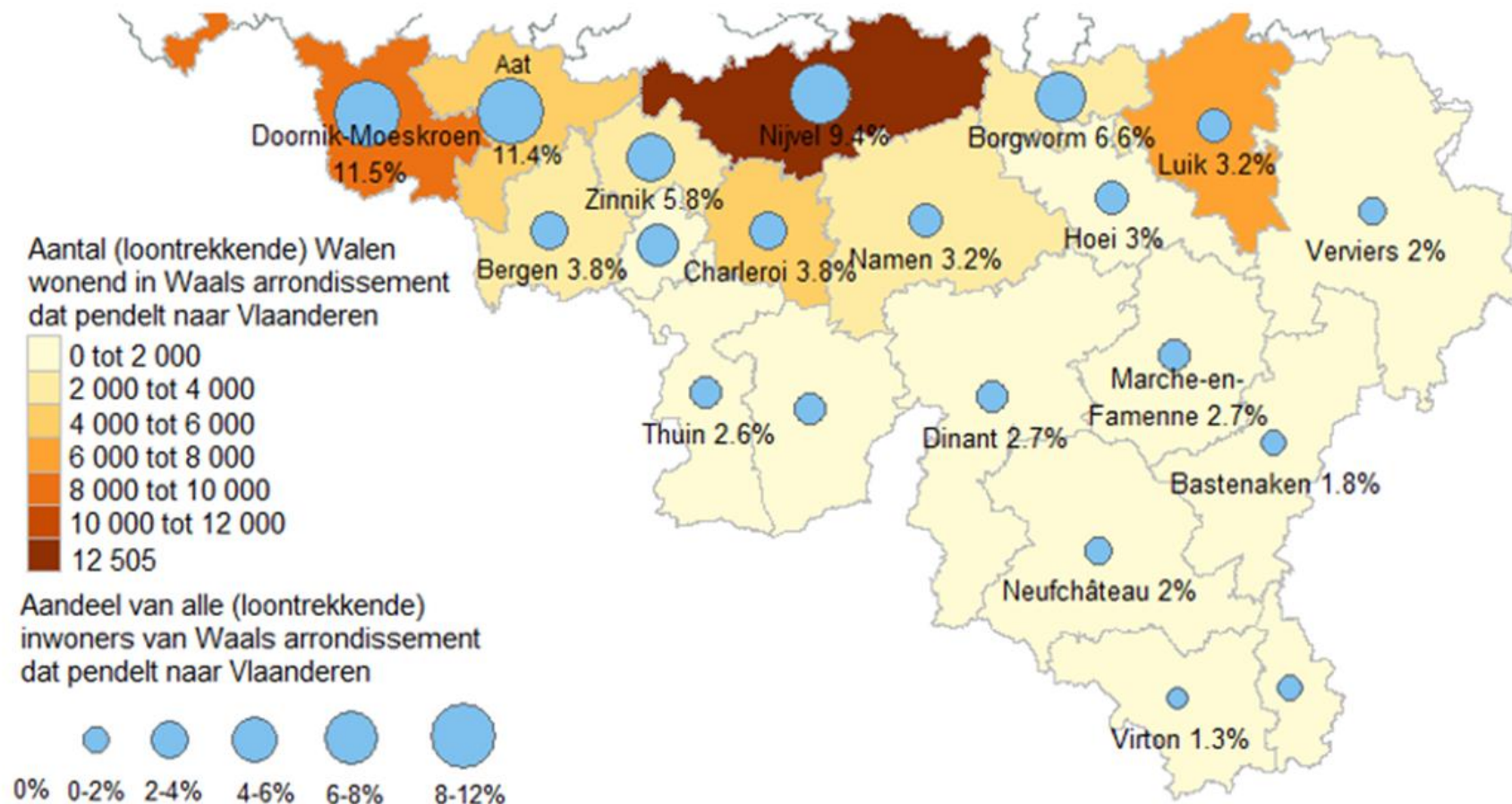

Er is een bestaande stroom van **Walen die naar Vlaanderen** pendelen, vooral langs de taalgrens.

- In 2019 - 2020 werkten 56.371 Walen in Vlaanderen, of 4,9 % van de loontrekkende bevolking.
- Ook hier weer zicht op de absolute stromen en het relatieve belang.
- Het woon-werkverkeer gaat voornamelijk naar Halle-Vilvoorde, Kortrijk, Leuven, Hasselt, Gent en Antwerpen.
- Belang stroom hangt af van afstand/bereikbaarheid, type activiteiten, aantal jobs,...

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de globale analyse van pendelstromen

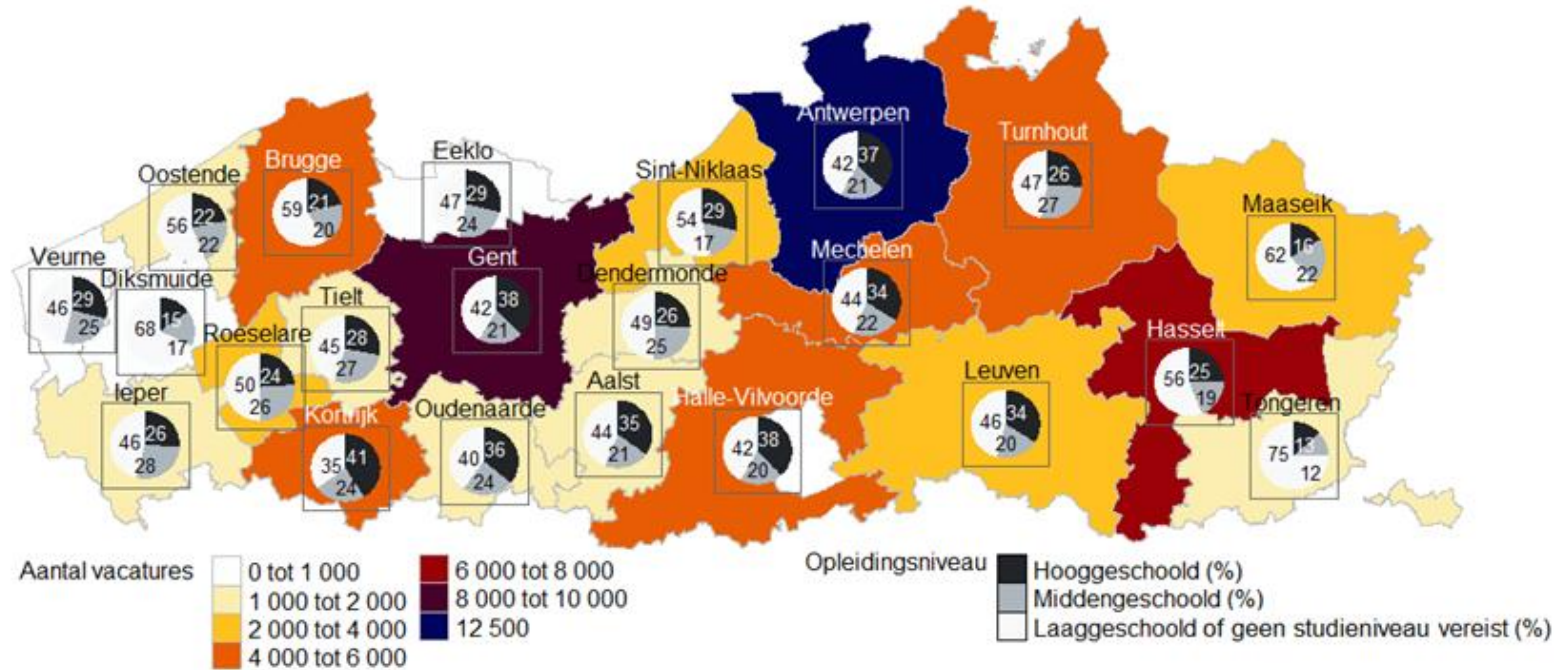
Er is een pendelstroom vanuit het Waals Gewest naar het Vlaams Gewest, vooral langs de taalgrens.

- Woonplaats van herkomst ook belangrijk in de analyse
- Absolute stroom en relatieve belang pendel
- Waalse pendelaars wonen vooral in Nijvel en Doornik-Moeskroen, waar 9% en 12% van de loontrekkende bevolking in Vlaanderen werkt.

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de globale analyse van de vraagzijde

Openstaande vacatures eind april 2022

Vraagzijde: openstaande vacatures eind April 2022 (Arvastat)

- Grote steden vallen op (Gent & Antwerpen)
- Arrondissementen aan de taalgrens:
 - Kortrijk (4 500), Halle-Vilvoorde (5 500), Leuven (3 755) en Hasselt (6 300)
 - Hasselt: 55% laag/geen opleidingsniveau vereist

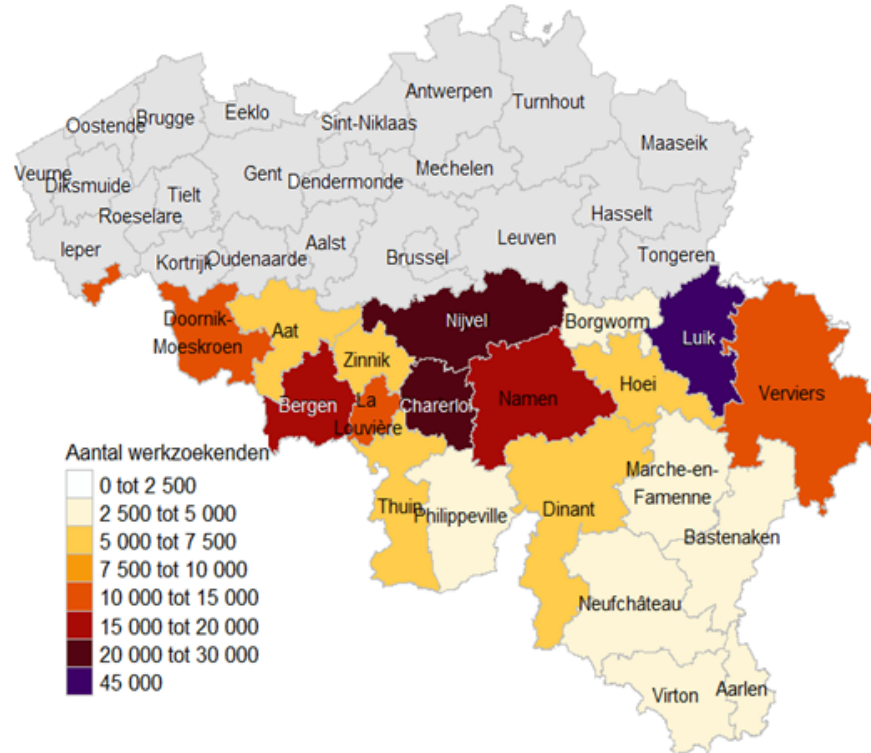
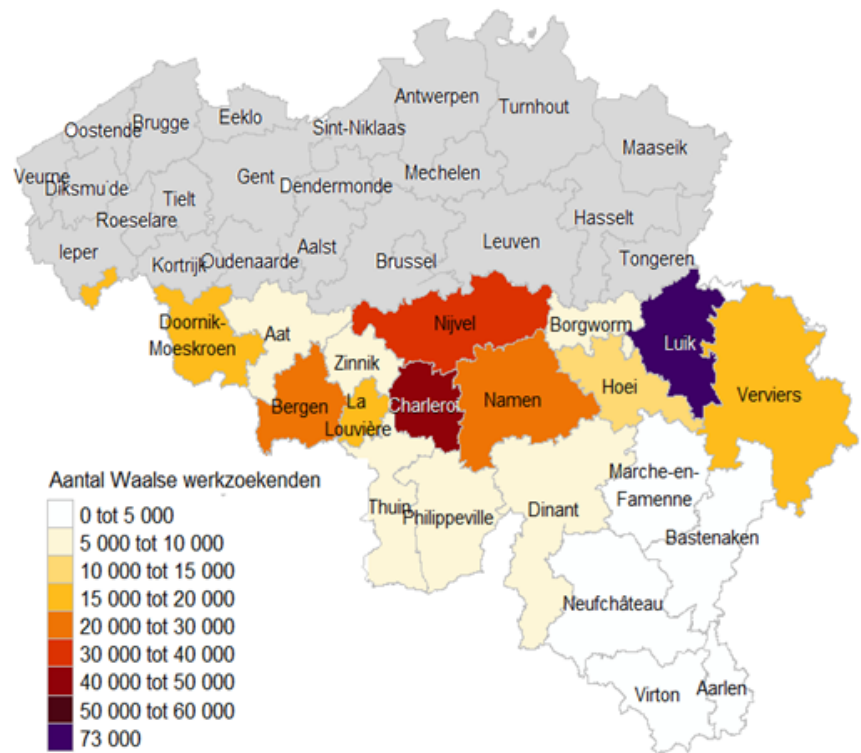
Vlaanderen
is werk

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de globale analyse van de aanbodzijde

Alle Waalse werkzoekenden

Waalse werkzoekenden - werkloosheidsduur < 2 jaar

Aanbodzijde (werkzoekenden ingeschreven bij Le Forem tussen mei 2021-April 2022)

Alle werkzoekenden:

- Arrondissemente Luik, Charlerloi & Nijvel (> 30 000 werkzoekenden)
- Bergen, Name, Doornik-Moeskroen, La Louvière & Verviers (>10 000 werkzoekenden)

Interregionale mobiliteit in België

Selectie van de specifieke tewerkstellingszone

Drie uitgewerkte cases (op basis van de analyse van de huidige pendelstromen, de vraag- en aanbodzijde en kennis/adviezen van experts binnen bemiddelingsdiensten en werkgeversorganisaties)

- **BHG & de rand (Halle-Vilvoorde)**
 - Reeds een grote pendelstroom
 - Hoge arbeidsvraag in HV
 - Grote pool aan Brusselse werkzoekenden
- **West-Vlaanderen (Ieper, Roeselare, Kortrijk – Doornik-Moeskroen)**
 - Reeds een grote pendelstroom
 - Hoge arbeidsvraag in Kortrijk, Roeselare & Ieper
 - Pool aan werkzoekenden in Doornik-Moeskroen
- **Limburg (Hasselt, Tongeren – Luik)**
 - Pendelstroom is beperkter, maar:
 - Zeer grote pool aan werkzoekenden in Luik
 - Hoog aantal vacatures (voor kortgeschoolden) in Hasselt & Tongeren

Interregionale mobiliteit in België

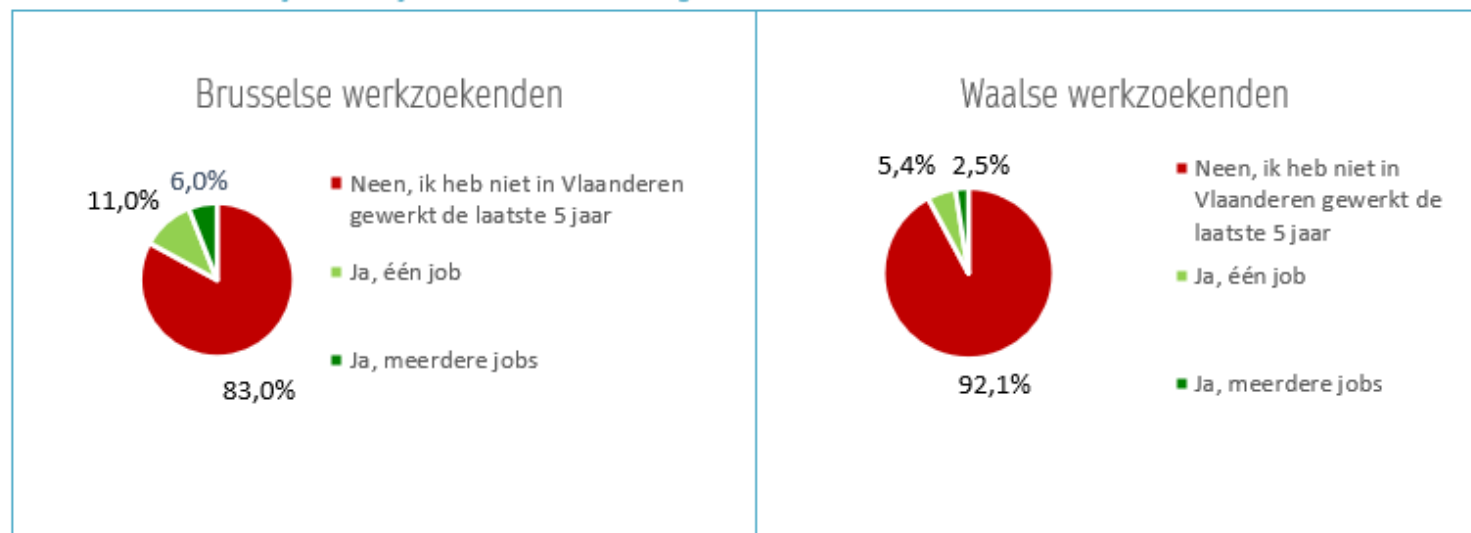
Vastellingen uit de kwalitatieve analyse
van de aanbodzijde

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de aanbodzijde

- Weinig werkzoekenden uit Brussel en Wallonië hebben al in Vlaanderen gewerkt: 17% werkzoekenden uit Brussel en 8% uit Wallonië, waarvan de meerderheid in een tijdelijke regime, in de sector logistiek/transport en in Zaventem

Heeft u de laatste 5 jaar een job in Vlaanderen uitgeoefend?

Bron: IDEA Consult op basis van de enquête bij Brusselse en Waalse werkzoekenden

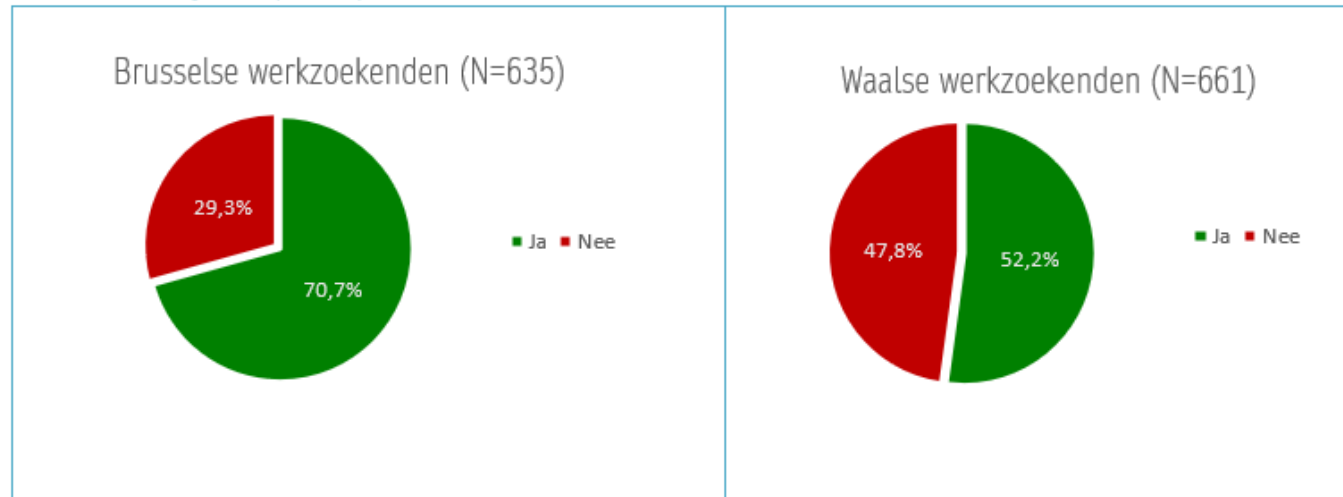
- De meerderheid weet niet hoe ze werk moeten zoeken in Vlaanderen: meer dan 6 op 10 werkzoekenden weten niet waar ze vacatures in Vlaanderen kunnen vinden en slechts 15% brusselse werkzoekenden en 5,7% waalse werkzoekenden heeft ooit gebruik gemaakt van de VDAB-website

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de aanbodzijde

- Er is duidelijk potentieel voor het verhogen van interregionale mobiliteit: Gemiddeld 7 op 10 werkzoekenden uit Brussel en 1 op 2 uit Wallonië verklaren bereid te zijn om in Vlaanderen te werken

Zou u bereid zijn om (alweer) in Vlaanderen te werken?

Bron: IDEA Consult op basis van de enquête bij Brusselse en Waalse werkzoekenden

« En tant que chercheur d'emploi, je pense qu'on j'ai plus de chance de trouver un travail en Flandre »
- Citaat uit de enquête bij werkzoekenden

- Deze bereidheid verschilt per categorie – het is hoger onder de volgende categorieën van werkzoekenden:

met een oorsprong buiten de EU

met rijbewijs en/of auto

mannelijk

jong

korter dan een jaar werkloos

met gevorderde kennis van het Nederlands

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de aanbodzijde

- Gemiddeld zijn 6 op 10 werkzoekenden uit Brussel en Wallonië zijn bereid om tot één uur per dag te pendelen (in totaal heen en terug) voor hun werk: maar met aanzienlijke variaties – een vijfde is bereid tot 30 minuten per dag te pendelen en een kwart is bereid meer dan 90 minuten te pendelen

*Max. gemiddeld 69 minuten
van en naar Brussel*

*Max. gemiddeld 74 minuten
van en naar Wallonië*

- Brusselse en Waalse werkzoekenden hebben beperkte zicht op het jobpotentieel in Vlaanderen: 1 werkzoekende op de 4 die geïnteresseerd is in een job in Vlaanderen weet niet in welk arrondissement in Vlaanderen ze zouden kunnen werken

« Travailler en Flandre, c'est une possibilité que je n'avais pas encore envisagé. Mais je n'ai rien contre. »

- Citaat uit de enquête bij werkzoekenden

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de aanbodzijde

- Er is een mismatch tussen de sectoren waarin werkzoekenden uit Brussel en Wallonië willen werken en jobs met potentieel voor hun tewerkstelling in Vlaanderen: Werkzoekenden werken bij voorkeur in de administratie, dienstverlening en verkoop, sectoren waarin (Nederlandse) taalvaardigheid essentieel is
- Slechts 10% werkzoekenden uit Brussel en Wallonië schat de kans om werk te vinden in Vlaanderen relatief hoog in: Deze laag percentage is gelinkt aan:
 - De (beperkte) kennis van het Nederlands: 1 op 3 Brusselse en 1 op 2 Waalse werkzoekenden schatten hun kennis van het Nederlands als volledig beginner

« C'est pas évident de travailler en Flandre, ils sont très exigeants pour tout, surtout pour les connaissances linguistiques. Il faudrait être un peu plus souple et pas trop chercher la perfection sinon ça va être difficile d'engager du personnel. »
 - De veronderstelling dat werkgevers liever Vlamingen aanwerven: speelt ook voor 1 op 3 Brusselse en 1 op 4 Waalse respondenten

« En tant que Francophone nous ne sommes déjà pas toujours bien vus en tant que touristes, alors ne parlons pas de travailleurs. Et puis je pense qu'ils embauchent d'abord des Flamands, ce qui est logique (même culture, langue, proximité). »

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de aanbodzijde

- De belangrijkste redenen waarom Brusselse en Waalse werkzoekenden niet in Vlaanderen willen werken zijn:
 - **De beperkte kennis van de Nederlandse taal:** voor 75,2% van de werkzoekenden uit Brussel en 57,9% uit Wallonië die niet bereid zijn om in Vlaanderen te werken

« Aidez-nous à apprendre le néerlandais. Soyez ouverts à donner des postes à des francophones pour qu'ils puissent apprendre la langue »
 - **De onwil om lang onderweg te zijn om te gaan werken:** voor 1 op 2 werkzoekenden die niet bereid zijn om in Vlaanderen te werken

« I have a responsibility of my kids. Flanders is very far for me. I cannot travel every day so much »
 - **De beperkte bereikbaarheid met het openbare vervoer:** voor 4 op 10 werkzoekenden die niet bereid zijn om in Vlaanderen te werken

« Sans voiture, impossible. Pas de STIB avant 6h du matin. Abonnement STIB, plus abonnement SNCB, abonnement DE LIJN étant chômeur, cela revient assez cher, rien que pour le transport »
 - **De hoge vervoerkosten:** vooral voor Waalse werkzoekenden (1 op 3 werkzoekenden die niet bereid zijn om in Vlaanderen te werken)

« Vu le prix des carburants et le prix des trajets en train et je n'ai pas de voiture, cela me paraît difficile de travailler en Flandre »

Interregionale mobiliteit in België

Vastellingen uit de kwalitatieve analyse
van de vraagzijde

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de vraagzijde

Stimulansen voor bedrijven om interregionaal aan te werven

De belangrijkste reden om over de grens aan te werven is de krapte op de arbeidsmarkt: de benodigde profielen zijn niet meer in de buurt of bij de Vlaamse werkzoekenden te vinden

“Het aanwerven van Walen is geen bewuste strategie, maar chauffeur is een knelpuntberoep, dus we verwelkomen iedereen, zolang ze willen werken”

Ondernemingen die dichtbij de grens met Wallonië of Brussel liggen, kijken makkelijker over de grens als oplossing

Een bestaande aanwezigheid van anderstaligen maakt het gemakkelijker om werkzoekenden uit Brussel en Wallonië aan te stellen: bv. in West-Vlaanderen waar bedrijven historisch gezien veel Franse werknemers tewerkstellen

“De aanwezigheid van Walen in ons bedrijf is er voornamelijk gekomen omdat er eens één persoon uit Wallonië had gesolliciteerd, en dan heeft die persoon na verloop van tijd andere mensen meegenomen uit zijn netwerk.”

Een behoefte aan tweetaligheid is een reden om werkzoekenden uit Brussel en Wallonië aan te stellen: bv. voor bedrijven die actief zijn in heel België of in de Brusselse rand

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de vraagzijde

Barrières voor bedrijven om interregionaal aan te werven

De taalkennis:

- Bepaalde beroepen vragen een goede kennis van het Nederlands om de job uit te kunnen oefenen
- Sociale integratie van de werknemer is bemoeilijkt in geval van beperkte kennis van het Nederlands
- Meertaligheid van personeel zorgt voor meer administratieve lasten en extra organisatie voor bedrijven

Onwetendheid: veel bedrijven hebben weinig kennis of bewustzijn van de mogelijkheden om werkzoekenden uit Brussel en Wallonië aan te werven. Er is ook een beperkte kennis van Vlaamse bedrijven m.b.t. de actoren en maatregelen die interregionale mobiliteit zouden kunnen ondersteunen

Bereikbaarheid van de zaak: voor sommige bedrijven zijn de verbindingen met het openbaar vervoer slecht maar weinig bedrijven bieden hun eigen oplossingen om de mobiliteit van Walen en Brusselaars te faciliteren

Mismatch tussen vraag en aanbod van vaardigheden: volgens bedrijven voldoen de technische vaardigheden van werkzoekenden in Brussel en Wallonië vaak niet aan de verwachtingen van Vlaamse bedrijven en zijn er onvoldoende grensoverschrijdende opleidingen

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen uit de analyse van de vraagzijde

Potentieel voor bedrijven om barrièreverlagende praktijken te ontwikkelen

- **Intensievere samenwerkingen met VDAB, Actiris en Forem:** Veel Vlaamse bedrijven (vooral kmo's) kennen Actiris en Forem onvoldoende en vinden hierdoor hun weg niet naar Brusselse en Waalse werkzoekenden
- **De vereiste kennis van het Nederlands beter inschatten en niet overschatten:** De vereiste talenkennis varieert sterk tussen bedrijven, maar wordt vaak overschat, wat werkzoekenden ervan weerhoudt om te solliciteren
- **Toegankelijke en laagdrempelige taaltrainingen:** Taaltrainingen worden door bedrijven vaak ervaren als te duur, te tijdrovend en te ingewikkeld om te organiseren, de huidige mogelijkheden zijn niet altijd goed gekend
- **Aangepaste onthaal- en werkinstructies:** Een uitdaging is dat werkinstructies en andere documenten (bijv. loonstroken, arbeidsovereenkomst,...) enkel beschikbaar zijn in het Nederlands. De Vlaamse taalwetgeving maakt het ook moeilijker om Franstalige administratie ter beschikking te stellen voor Franstalige werknemers
- **Toegankelijke beroepsopleidingen voor werknemers:** Bedrijfsopleidingen worden meestal enkel in het Nederlands gegeven, door de taalwetgeving kan de VDAB geen beroepsopleiding in het Frans verzorgen
- **Ondersteunen van de mobiliteit van Walen en Brusselaars:** Mobiliteit wordt door bedrijven gezien als de verantwoordelijkheid van de werkzoekende, en weinig bedrijven hebben goede praktijken om mobiliteitsbelemmeringen weg te nemen

Interregionale mobiliteit in België

Vastellingen uit de kwantitatieve analyse
van specifieke tewerkstellingszones

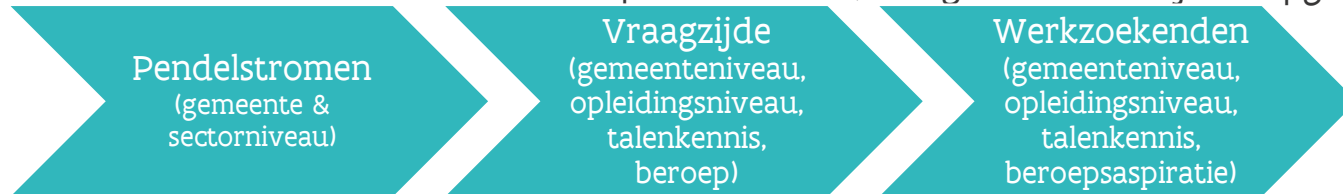
Interregionale mobiliteit in België

Selectie van de specifieke tewerkstellingszone

Drie uitgewerkte cases (gebaseerd op globale analyse)

- BHG & de rand (Halle-Vilvoorde)
- West-Vlaanderen (Ieper, Roeselare, Kortrijk – Doornik-Moeskroen)
- Limburg (Hasselt, Tongeren – Luik)

Voor elk van deze drie zones worden pendelstromen, vraag- en aanbodzijde diepgaander geanalyseerd:

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

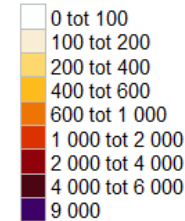
Zone 1: interregionale mobiliteit vanuit het BHG richting het arrondissement Halle-Vilvoorde

- De Brusselaars werkzaam in Halle-Vilvoorde pendelen voornamelijk naar **Zaventem, Machelen, Vilvoorde, Asse en Dilbeek** (>2 000 werknemers)
- In **Zaventem** wordt 21% van de **loontrekkende jobs** ingevuld door Brusselse pendelaars. Ook in de andere **randgemeenten** rond Brussel is dit aandeel 15% of hoger.

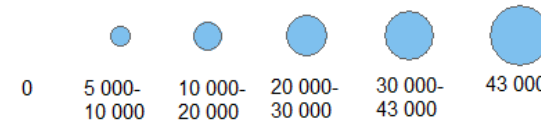
Top 5 sectoren (nace1) waarin pendelende Brusselaars tewerkgesteld zijn:

1. *Administratieve en ondersteunende diensten (N) (10 725) (Reiniging (incl dienstencheques) & uitzend)*
2. *Retail (8 871)*
3. *Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M) (4 994; hoofdkantoren; adviesbureaus)*
4. *Vervoer en opslag (4 601)*
5. *Industrie (3 135)*

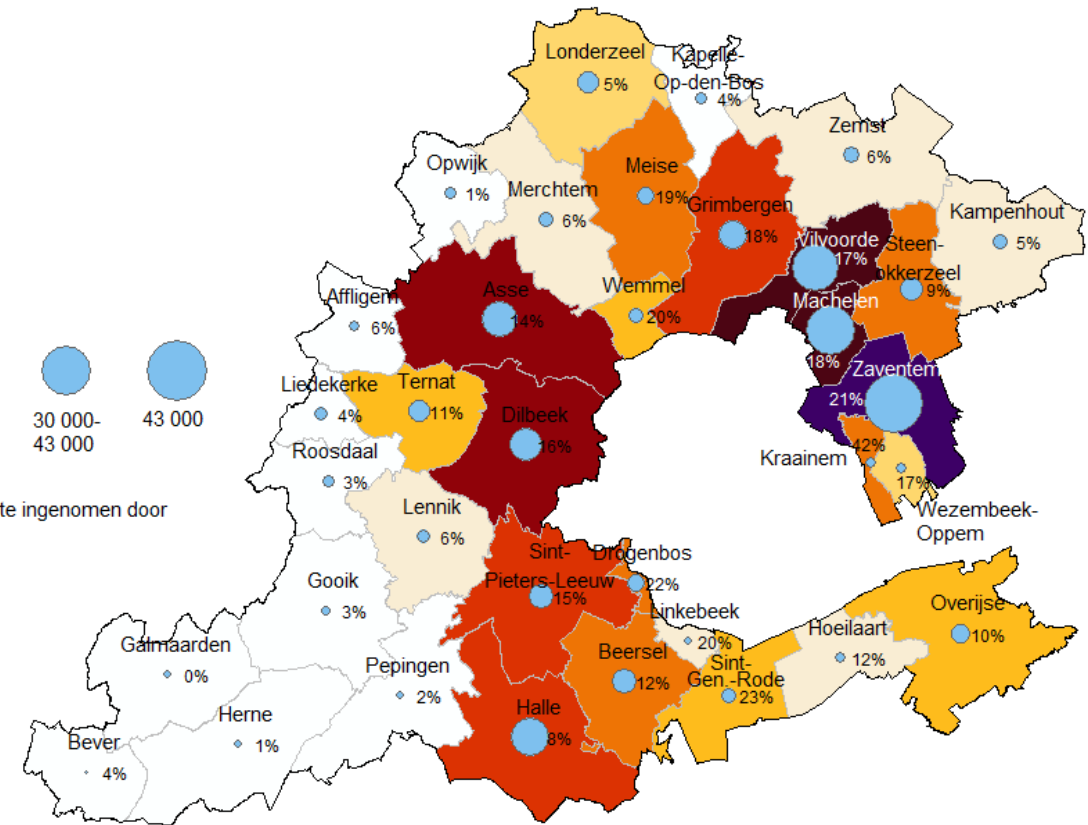
Aantal Brusselaars pendelend naar Halle-Vilvoorde

Aantal jobs in gemeente

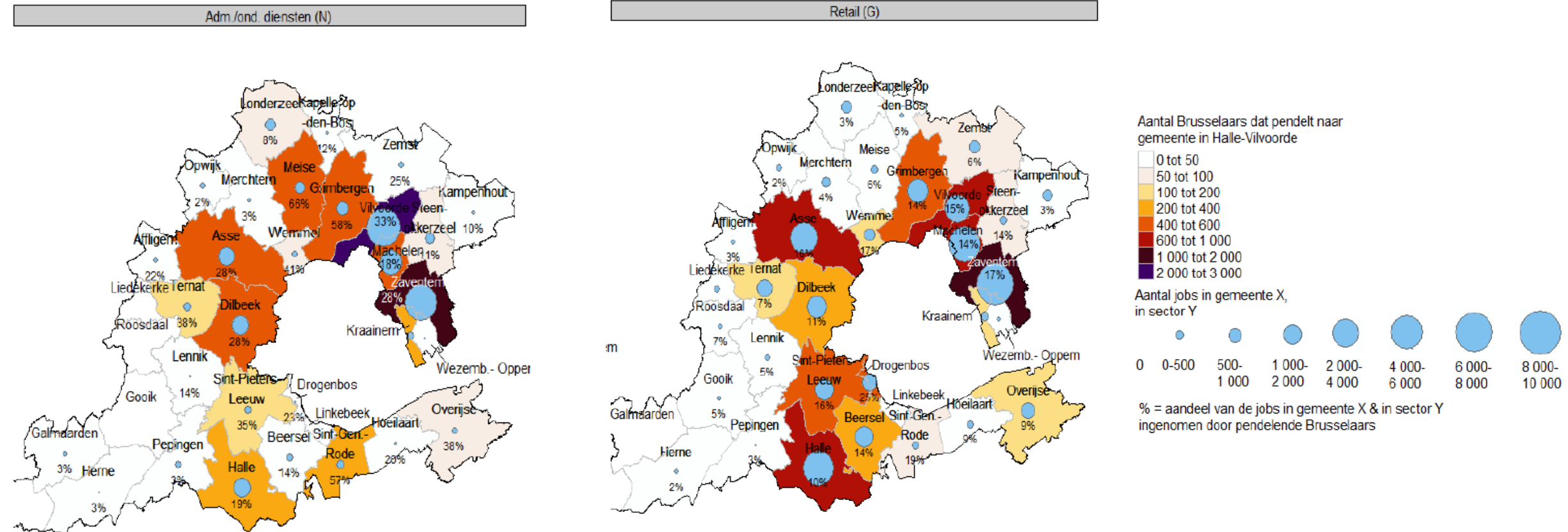
% = aandeel van de jobs in gemeente ingenomen door pendelende Brusselaars

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

Zone 1: interregionale mobiliteit vanuit het BHG richting het arrondissement Halle-Vilvoorde

- Absoluut: Grote pendelstroom richting Vilvoorde (2 337), Zaventem (1 796), Machelen (567), Grimbergen (564), Dilbeek (535) en Meise (510)
- Relatief: **groot deel van de jobs wordt ingevuld door Brusselaars**: Grimbergen 58%, Meise 66%, Vilvoorde 33%, Zaventem 28%, Dilbeek 28%, Asse 28%...

- Absoluut: Grote pendelstroom richting Zaventem (1 646), Machelen (998), Asse (874), Halle (657), Vilvoorde (642), Grimbergen (411) en Drogenbos (407), Sint-Pieters-Leeuw (400)
- Relatief: rond de 10 à 15% van de arbeidsplaatsen (in de rand) in deze sector wordt ingevuld door de Brusselaars: Zaventem (17%), Asse (16%), Sint-Pieters-Leeuw (16%), Vilvoorde (15%), Machelen (14%), Halle (10%)...

Interregionale mobiliteit in België

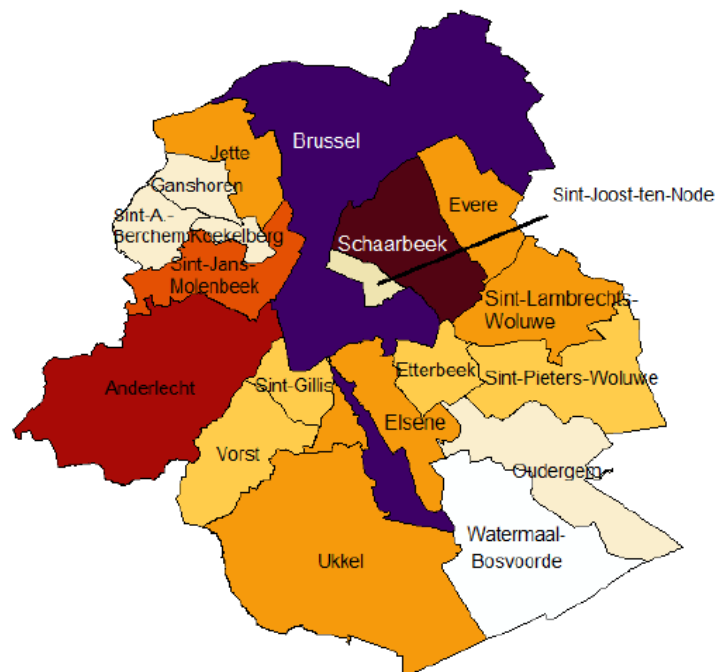
Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

Zone 1: interregionale mobiliteit vanuit het BHG richting het arrondissement Halle-Vilvoorde

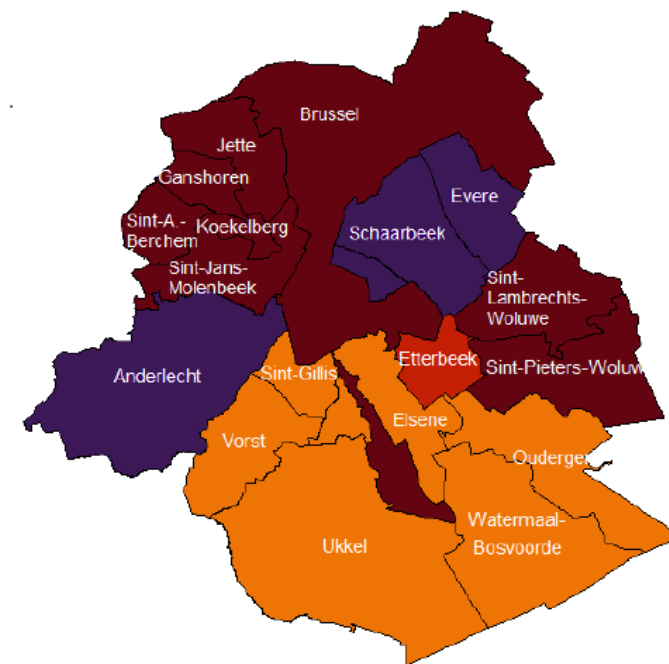
Woonplaats van herkomst van de pendelende Brusselaars:

- Voornamelijk woonachtig in het noordwesten van het Brussels Gewest (Brussel (5 699), Schaarbeek (4 498), Anderlecht (3 906), Sint-Jans-Molenbeek (2 786))
- De pendelaars maken bovendien meer dan 10% uit van de werkende populatie in deze gemeentes
- In de gemeentes ten zuidoosten van het Brussels Gewest (Oudergem, Watermaal-Bosvoorde, Ukkel, Elsene, Vorst en Sint-Gillis) zakt dit aandeel tot 6 à 8%.

A. Absoluut

B. Relatief (ten opzichte van werkende populatie in gemeente X)

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

Zone 1: interregionale mobiliteit vanuit het BHG richting het arrondissement Halle-Vilvoorde

Na analyse van de vacatures in HV & de pool aan werkzoekenden in het BHG:

- **Interessante sectoren** voor uitbreiding van interregionale mobiliteit, zijn:
 - Horeca, handel en verkoop, dienstverlening, transport en logistiek, administratie en industrie en ambachten.
 - Veel vacatures, **vooral voor laagopgeleiden**
 - Sectoren worden ook weerspiegeld in de beroepsaspiraties van de werkzoekenden
- Vacatures vereisen vaak goede tot zeer goede **kennis van het Nederlands**
 - Kennis van het Nederlands bij werkzoekenden is beperkt
 - Uit enquête: op de werkvloer wordt al vaak Frans gesproken, waardoor het voor Franstalige Brusselaars makkelijker wordt om in deze bedrijven te integreren.
- Er zijn veel Brusselse werkzoekenden met **een buitenlands diploma** zonder gelijkwaardigheid:
 - Uit de enquête blijkt dat mensen van niet-EU-origine meer bereid zijn om te pendelen

Conclusie interregionale mobiliteit vanuit BHG → rand:

- Reeds sterke pendelstromen vanuit BHG naar rand, maar nog potentieel om pendelstromen uit te breiden binnen bovengenoemde sectoren

Interregionale mobiliteit in België

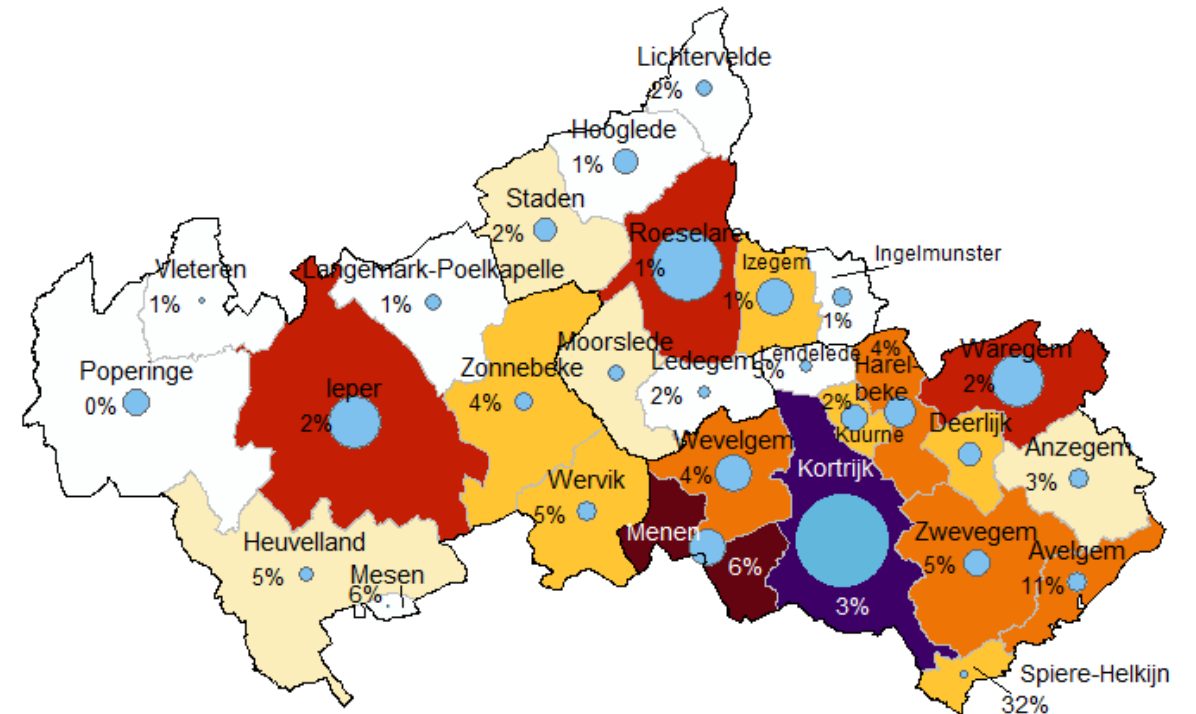
Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

Zone 2: interregionale mobiliteit vanuit Doornik-Moeskroen richting Ieper, Roeselare & Kortrijk

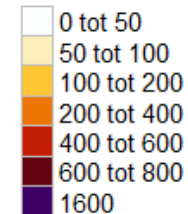
- De **Walen werkzaam in Ieper, Roeselare & Kortrijk** pendelen voornamelijk naar Kortrijk (1 600), Menen (641), Waregem (498) Ieper (527) en Roeselare (482)
- Het **aandeel van de jobs ingevuld door de Waalse werknemers blijft beperkt** (3% in Kortrijk, 6% in Menen, 2% in Waregem, 2% in Ieper, 1% in Roeselare)
- *Woonplaats van herkomst: 80% van de Waalse werknemers (of 5077) met een job in Ieper, Roeselare of Kortrijk woont in het Waalse arrondissement Doornik-Moeskroen (vnl in gemeentes aan de taalgrens)*

Top 5 sectoren (nac1) waarin pendelende Walen in tewerkgesteld zijn in Ieper, Roeselare & Kortrijk:

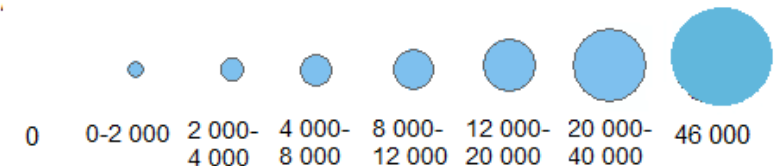
1. *Industrie (BCDE) (1 743) (vervaardiging van voedingsmiddelen, vervaardiging van textiel)*
2. *Administratieve en ondersteunende diensten (N) (1 433) (uitzend)*
3. *Retail (G) (1912)*
4. *Vervoer & opslag (H) (635) (vervoer te land en via pijpleidingen)*
5. *Bouw (F) (600)*

Aantal Walen pendelend naar Ieper, Roeselare & Kortrijk

Aantal jobs in gemeente

% = Aandeel van de (loontrekkende) jobs in gemeente ingenomen door de Waalse pendelaars

Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

Zone 2: interregionale mobiliteit vanuit Doornik-Moeskroen richting Ieper, Roeselare & Kortrijk

Na analyse van de vraag- en aanbodzijde:

- De **interessante sectoren** met een grote vraag naar nieuwe werknemers Kortrijk, Ieper & Roeselare zijn:
 - Industrie en ambacht, horeca, handel en verkoop, transport en logistiek, dienstverlening en bouw
 - ≈ Beroepsaspiraties werkzoekenden in Doornik-Moeskroen
- Vacatures vereisen vaak goede tot zeer goede **kennis van het Nederlands**
 - Kennis van het Nederlands bij werkzoekenden is beperkt
 - Uit enquête: In veel West-Vlaamse vaak reeds **al veel Franstaligen** (inclusief Noord-Frans).
 - Enerzijds: stimulans om Walen aan te werven
 - Anderzijds: sommige bedrijven geven ook expliciet aan dat ze het evenwicht tussen Nederlandstaligen en Franstaligen willen behouden

Conclusie interregionale mobiliteit vanuit Doornik-Moeskroen → Kortrijk, Ieper & Roeselare:

- Er is al veel mobiliteit, maar nog potentieel (binnen bovengenoemde sectoren): veel vacatures & een pool van werkzoekenden in Doornik-Moeskroen

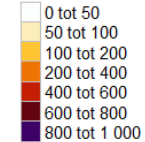
Interregionale mobiliteit in België

Vaststellingen per specifieke tewerkstellingszone

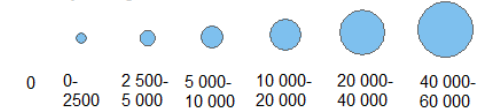
Zone 3: interregionale mobiliteit vanuit Luik richting Hasselt & Tongeren

- Hasselt en Tongeren ontvingen in 2019 4.200 Waalse werknemers, minder dan West-Vlaanderen dus. Pendelaars komen voornamelijk uit Luik.
- Sectoren: Walen zijn vooral werkzaam in de sectoren openbaar bestuur en defensie, uitzendarbeid, logistieke sector, detailhandel, industrie en landbouw.
- **Het potentieel is hoog**, omdat de pool van werkzoekenden in Luik groot is
- Er zijn er vier **interessante sectoren** voor uitbreiding van het woon-werkverkeer: handel & verkoop, diensten, industrie & ambachten en transport & logistiek, vanwege de vele vacatures en de bereidheid van Waalse werkzoekenden om in deze sectoren te werken.

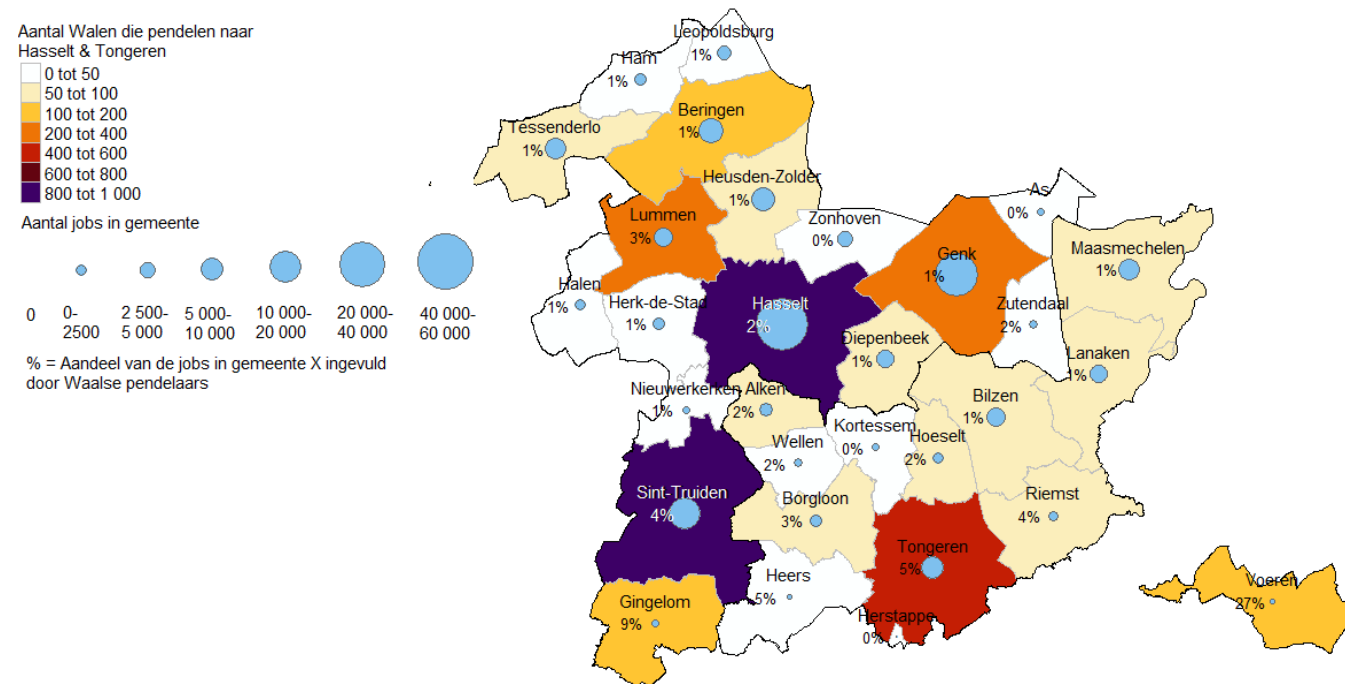
Aantal Walen die pendelen naar Hasselt & Tongeren

Aantal jobs in gemeente

% = Aandeel van de jobs in gemeente X ingevuld door Waalse pendelaars

Conclusie interregionale mobiliteit vanuit Luik → Hasselt & Tongeren:

- Huidige pendelstromen eerder beperkt, maar nog potentieel (binnen bovengenoemde sectoren): veel vacatures & een zeer grote pool van werkzoekenden in Luik

Interregionale mobiliteit in België

Aanbevelingen ter bevordering van interregionale mobiliteit

Interregionale mobiliteit in België

Aanbevelingen ter bevordering van interregionale mobiliteit

- Het concept van interregionale tewerkstellingszones zo plaatselijk mogelijk uitwerken en gebruiken voor de matching van vraag en aanbod
- De samenwerking tussen VDAB, Actiris en le Forem intensiveren op verschillende niveaus: namenlijk via de vertaling van vacatures, de bemiddeling van vacatures vanuit Actiris en Forem buiten knelpuntberoepen mogelijk maken, transparantere communicatie tussen de gewesten over actieve bemiddeling van vacatures, informatiedoorstroming verbeteren, meer samenwerking op vlak van grensoverschrijdende opleidingen en meer gezamenlijke acties (bvb. Aviato)
- Interregionale mobiliteit verder stimuleren bij werkzoekenden en ze hierin ondersteunen door bepaalde drempels te verkleinen: namenlijk werkzoekenden actiever begeleiden naar Vlaamse vacatures, intensieve taalcursussen Nederlands aanbieden aan Brusselse en Waalse werkzoekenden, mobiliteitsproblematiek van werkzoekenden onderzoeken, jobbonus voor interregionale mobiliteit, communiceren over succesverhalen, optimaliseren van grensoverschrijdend openbaar vervoer
- Interregionale mobiliteit verder stimuleren bij werkgevers en ze hierin ondersteunen door bepaalde drempels te verkleinen: namenlijk gerichte prospectie van werkgevers en een gezamenlijke aanpak, brede communicatiecampagnes organiseren, bedrijven sensibiliseren rond taalvereisten, taal- en beroepsopleidingen op maat van het bedrijf aanbieden
- Aanbevelingen voor toekomstig onderzoek: Cijfers verzamelen over reistijd/afstand woon-werkverkeer, mobiliteitsoplossingen per werkgever, vervoerswijze, keuze werknemers...

De kennisagenda van het Departement Werk en Sociale Economie

Het arbeidsmarktbeleid wetenschappelijk onderbouwen met de kennisagenda van het DWSE | [Vlaanderen.be](https://vlaanderen.be)

